שער מאמרי רשב"י — פרשת בא

(ד"ש ע"ג) שם בדל"ז ע"ב שו' י"א וז"ל מה הוא כחצות כד"א בעלות המנחה בעלות גדיש כו'. זה יתבאר לך מפ' חיי שרה בדלק"ג ע"א שביארנו בענין יעקב משמש במרום כו' ושם נתבא' כי בחינת לאה היא אשר מתפשטת חצות לילה הראשונה עד החזה דזעיר אפין בלבד כדי להזדווג עם יעקב ואז היא נקר' ליל ואחר חצות הלילה היא מתפשטת למטה יותר עד סיום רגלי זעיר אפין ואז היא נקראת לילה כדמיון רחל הנקראת לילה והנה אם היה אומר בחצות בבי"ת היה נראה פירושו באות' הנקודה של חצות לילה ואין זה כונת הפסוק אלא לומר שכאשר לאה נחצית בחצי ז"א התחתון ומתפשט בחציו התחתון אשר זמן זה מתחיל מעת חצות לילה ואילך אז אני עובר בתוך מצרים כו' וזהו הסו' הנז' בפ' נך לך בדצ"ב ע"ב דקב"ה אקרי ממש חצות לילה והבן פירושו היטב כי לאה היא קב"ה הנק' חצות לילה ממש ואז הוא הזווג עם יעקב וזמ"ש ויאכל פרי מגדיו אלין נשמתין דצדיקיא כנודע כי בעת הזווג עולין שם נשמות הצדיקים מיין נוקבין והבן זה:

שם בדל"ח ע"ב שו' ה' וז"ל אלא הכי תנינן כתיב כי יהיה נערה בתולה נער כתיב (ע"ב) מ"ט (ע"ח שח"י פ"ה) משו' דכל זמן דלא קבילת דכר אתקריאת נער מדקבילת דכר אתקרי' נערה:

דע כי שם אדנ"י הוא מורה על הדין כי לכן נקראת דינא רפיא וכן אדנ"י בהיפוך אתוון הוא דינ"א ואמנם סוד האלף שבזה השם מורה על שתוף הרחמים אשר בו כי שלשה אותיו' האחרונות הם דין ואות אלף הראשונה הם רחמים והיא סוד שם אהיה שהוא רחמים. ובזה תבין למה זה השם נקרא דינא רפיא והטעם הוא לפי שיש בו שתוף הרחמים שהיא אות האלף המורה על שם אהיה שהוא רחמים הממתק ומרפא את שלשה אותיות די"ן אשר בו. וכבר ידעת כי שורש כל הדינין הם החמש גבורות הנודעות ואם כן כל גבורה מאלו החמשה נקראת די"ן. ואם תמנה חמשה פעמים די"ן הם בגמטריא ש"ך. והענין הוא כי החמשה גבורות הנז' הם מתפשטות עד היותם ש"ך ניצוצות גבורה וזהו סוד מ"ש בפ' פקודי בדרצ"ד סוף ע"ב ניצוצין זריק לתלת מאה ועשרין עיבר ובריר פסולת מגו מחשבה כו' כי אלו החמשה גבורות מתנוצצות עד סך ש"ך ניצוצי גבור'. ואמנם התבסמות ש"ך ניצוצות אלו הם ע"י אות האלף של שם אדני המורה על שם אהי"ה שהוא רחמים כנז' ונמצא עתה כי הה' גבורות שהם חמשה פעמים דין חזרו להיות חמשה פעמים אדנ"י ואינון דינא רפיא והנה ה' פעמים אדנ"י הם שכ"ה וזהו הסוד הנרמז באדרא רבא בדף קל"ב ע"ב שאמר ר' חזקיה מסתכל הוינא כו' נהיר וסליק לתלת מאה ועשרין וחמש עיבר כי עתה בהתנוצץ בהם אות האלף אז אתנהירו והיו לחשבון שכ"ה עיבר וכולהו נהירין ונציצין מצד האלף שנגלה בה (א"ש נ"ל כי אם תמנה גם כן החמשה אהי"ה הממתקים אותם פשוטים יהיו בגמ' ק"ה ותוסיפם על הש"ך דינין הנז' ויהיה מספר כולם תכ"ה כנז' לקמן בדכ"ז ע"א שו' י"ח וז"ל ארבע מאה ועשרים וחמש בוצינין למלכא כו' וע"ש מ"ש הרב ז"ל שהוא שם כה"ת) והנה נע"ר הם סוד ש"ך דינין הנז' עד לא אתבסמו וכד אתבסמו על ידי שם אהי"ה שהיא ה"א עלאה המורה על האלף שבשם אדנ"י ואתבסמו על ידי

חמשה אלפין שבחמשה פעמים דין כנז' כנגד ה"א ראשונה של בינה הכוללת החמשה אלפין החמשה פעמים אור ואז נקראת נערה יתיר ה"א כי אז אתבסמו ונמתקו ואז היא בבחינת שכ"ה דינין ממותקים ואז קבילת עלה דכורא ואזדווגת ביה ולהבין הדבר הזה יותר בביאו' צריך להקדים לך כי הנה נודע כי בוצינא דקרדינותא היא סוד שורש הדינין והגבורות מתחילתם ולכך שורש זאת הבוצינא אגניז גו מיעוי דאימא כנז' בפ' האזינו (ע"ג) בדף רצ"ב ע"ב ולכן הוא הנותן משחתא וקצבה אל הספירות כי כל מדידה היא מצד הגבורה לפי שהחסד מורה התפשטות בכל הדברים אבל הגבורה והדין אינה מנחת האור העליון להתפשט למטה להאיר אלא בקצבה ומדה בשיעור הצריך להתפשט ולא יותר. ולכן זו הבוצינא מדד ועביד משיחן בכל הי"ס כולן ושורש זו הבוצינא היא בבינה לפי שמשם דינין מתערין כנודע. ואמנם כבר ידעת כי פסולת אלו הוא מבחינת אותם המלכים שמלכו (ד"ש ע"ד) בארץ אדום ואצטריפו ואתלבנו ומן המותר ממה שהוברר מהם נשארו אלו הסיגים והפסולת הזה כנז' בפ' פקודי בדף רנ"ד ע"ב כנ"ל וחושבנא דילהון הוא ש"ך עיבר וכל אלו הם הניצוצו' דזריק האי בוצינא ואיקרון עלמין קדמאי דאתחריבו כנז' בפ' פקודי ופרשת האזינו בדף רצ"ב ע"ב ניצוצא אפיק זיקין בזיקין לתלת מאה ועשרין עיבר כו'. ואמנם אח"כ על ידי אותם החמשה גבורות דינין קדישין הנז' בפ' נשא בדף קמ"ב ע"א ובדף קל"ז ע"ב בהם נתבסמו אותם מלכין קדמאין כמ"ש בפ' נשא בדף קל"ה והם סוד הש"ך דינין ובהתחבר עמהן חמשה גבורות הנז' נעשו שכ"ה כמנין נערה ונתבסמו על ידי חמשה הגבורות האלו שהם חמש אותיות מנצפ"ך וגם בזה תבין מ"ש בפ' תזריע בדף מ"ח ע"ב וז"ל תאנא מן בוצינא דקרדינותא נפקי שכ"ה ניצוצי כו' וסוד זה נרמז בפ' בלק בדף ר"ט ע"א תלת מאה ועשרין כו' זגין לסטרא דא כו' והם סוד פעמוני דגבורה שהיא נקראת זהב והם בכל ארבע קצוות הבינה:

(ע"ד) ודע כי יש הפרש בין אלו השכ"ה לאותה פ"ר של מנצפ"ך (עיין לעיל בדמ"א) כי אותם הפר של מנצפ"ך הם גבורות הזכר עצמו שאח"ך נתחברו בתוך נקוד' ציון שבה שהוא בחינת היסוד שבה אבל השכ"ה ניצוצות האלו הם סוד גבורות הנקבה עצמה והם בסוד המלכות שבה כי שם כל בחינות לבושיה והכלים של הספירה הזו שלה הם שם אדני כמבואר אצלי במקומו. וכבר ידעת כי חמשה פעמים אדנ"י הם שכ"ה כנ"ל ובשער המצות בפ' משפטים וע"ש האמ' ושם כת' וצ"ע (בדף נ"ו ע"א) במצות ולא ירבה לו נשים נתבאר באופן אחר יותר נאות כי השכ"ה דינין הם במלכות דאבא והם דינין דכורין והגבורות דמנצפ"ך הם במלכות דאימא והם נוקבין ועיין בשער הכונות דף ס"ו בתיקון המועיל שלא יתגרה יצה"ר באדם בסוד נוצר חסד לאלפים וע"ש היטב (ונתב' בשער הכונות בד' ס"ו ע"א):

אמר עוד אוף הכא ליל עד לא קבילת דכר כו'. דע כי ליל הוא לאה בזמן חצות לילה הראשונה כי אז אינה מתפשטת בפנים דזעיר אפין אלא עד החזה ומזדוגת עם יעק' ואז היא דין אבל אחר חצות היא מתפשטת למטה עד מקום רחל הנקראת ה"א אחרונה ואז יש בה יותר רחמים ולכן נקראת לילה בהא יתירה וזהו ליל שמורים כו' הוא הלילה כו':